

СПРАВА «ГРАБОВСЬКИЙ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF GRABOVSKIY v. UKRAINE)

(Заява № 4442/07)

Стислий виклад рішення від 29 листопада 2018 року

22 липня 2005 року заявника було затримано за підозрою у вчиненні розбою та доставлено до відділу міліції, де його допитали у зв'язку з подією. Його прохання про надання допомоги захисника було проігнороване. Наступного дня було заявник підписав протокол про відмову від правової допомоги захисника.

Під час розгляду справи Київським районним судом м. Харкова (далі — суд першої інстанції) заявник висловив бажання самотійно захищати себе та відмовився від свого права на правову допомогу. Згодом він стверджував, що його змусили зробити це присутні у залі суду працівники міліцейського конвою.

Заявник тримався під вартою в Харківському слідчому ізоляторі, умови тримання під вартою якого були неналежними, зокрема з огляду на переповненість та побутові умови.

18 жовтня 2005 року заявника було визнано винним у вчиненні злочину та призначено покарання у виді восьми років позбавлення волі. Заявник оскаржив

вирок до Апеляційного суду Харківської області та неодноразово звертався з проханням призначити йому захисника. Заступник голови апеляційного суду звернувся до обласної колегії адвокатів з проханням призначити заявнику захисника, проте інформації про його призначення немає.

Згодом заявник звернувся до суду першої інстанції з клопотанням про призначення йому захисника для підготовки касаційної скарги до Верховного Суду України (далі — ВСУ). Оскільки вирок заявника був залишений без змін апеляційною інстанцією, законні підстави для призначення йому безоплатного захисника були відсутні. ВСУ відмовив у задоволенні касаційної скарги заявника.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на неналежні умови тримання під вартою у Харківському слідчому ізоляторі, за пунктом 1 та підпунктами «b» і «c» пункту 3 статті 6 Конвенції на недостатність наданого йому часу для ознайомлення з матеріалами справи під час провадження та на ненадання йому правової допомоги. Крім того, заявник скаржився за статтею 34 Конвенції на ненадання йому органами влади деяких документів для подання заяви до Європейського суду та переслідування його адміністрацією установи виконання покарань та за іншими статтями Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 3 Конвенції, Європейський суд послався на свою попередню практику у справах проти України та констатував порушення статті 3 Конвенції.

Також Європейський суд констатував порушення пункту 1 та підпункту «c» пункту 3 статті 6 Конвенції вказав на низку рішень у справах проти України, у яких вже констатував таке порушення у подібних ситуаціях щодо права на правову допомогу на стадії апеляційного провадження в Україні. Крім цього, Європейський суд звернув увагу, що працівники міліції допитували заявника не роз'яснивши йому його право на побачення із захисником.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 34 Конвенції, Європейський суд встановив, що держава дотрималась своїх зобов'язань за цією статтею.

Розглянувши інші скарги заявника, Європейський суд дійшов висновку, що вони не виявляють жодних ознак порушень прав і свобод, гарантованих Конвенцією, і відхилив цю частину заяв відповідно до підпункту «a» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги за статтею 3 Конвенції на умови тримання заявника під вартою у Харківському слідчому ізоляторі, а також пунктом 1 та підпунктами «b» і «c» пункту 3 статті 6 Конвенції, а решту скарг у заяві — непринятними;

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з умовами тримання під вартою у Харківському слідчому ізоляторі;

3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 та підпунктом «c» пункту 3 статті 6 Конвенції;

4. *Постановляє*, що не виникає окремого питання щодо стверджуваного браку часу для ознайомлення з матеріалами справи;

5. *Постановляє*, що держава дотрималася своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції;

6. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

7. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»